

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.4>

UZASADNIENIE MODELU STRUKTURALNEGO KSZTAŁCENIA PRZYSZŁYCH SPECJALISTÓW Z BRANŻY TURYSTYCZNEJ DO ORGANIZACJI TURYSTYKI MŁODZIEŻOWEJ

Yaryna Herashchenko

*starszy wykładowca Katedry Przedsiębiorczości, Zarządzania i Turystyki
Zaporoskiego Instytutu Ekonomii i Technologii Informacyjnych
(Zaporoże, Ukraina)*

ORCID ID: 0000-0003-1327-2497

e-mail: yarinagerashchenko@ukr.net

Adnotacja. W artykule podkreślono wyniki anonimowej ankiety wśród wewnętrznych i zewnętrznych uczestników procesu edukacyjnego w branży turystycznej dotyczącej celowości szkolenia w instytucjach szkolnictwa wyższego specjalistów ds. organizacji turystyki młodzieżowej. Zgodnie z wynikami badań stworzono model strukturalny do przygotowania przyszłych specjalistów z branży turystycznej do organizacji turystyki młodzieżowej. Strukturalny model pedagogiczny składa się z czterech bloków: jednostka docelowa określa cel i zadania; jednostka organizacyjna charakteryzuje podejścia metodologiczne, komponenty, zasady i warunki organizacyjno-pedagogiczne; blok treściowo-technologiczny określa dydaktyczne i metodyczne zabezpieczenie procesu edukacyjnego; blok analityczno-efektywny tworzy kryteria i poziomy wiedzy, umiejętności i zdolności przyszłych organizatorów turystyki młodzieżowej. Należy zauważyć, że stworzony przez nas model strukturalny pozwala na jakościowe zorganizowanie szkolenia zawodowego specjalistów ds. turystyki młodzieżowej poprzez zwiększenie motywacji studentów do przyszłej aktywności zawodowej, wprowadzenie zintegrowanego szkolenia, różnorodność form działań zorientowanych na praktykę i utrwalenie doświadczenia zawodowego w aktywności osobistej i rekreacyjnej.

Słowa kluczowe: model strukturalny, model pedagogiczny, szkolenie specjalistów w zakresie organizacji turystyki młodzieżowej, zajęcia rekreacyjne, warunki pedagogiczne.

SUBSTANTIATION OF THE STRUCTURAL MODEL OF TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN THE ORGANIZATION OF YOUTH TOURISM

Yaryna Herashchenko

*Senior Lecturer at the Department of Entrepreneurship, Management and Tourism
Zaporizhzhia Institute of Economics and Information Technology (Zaporizhzhia, Ukraine)*

ORCID ID: 0000-0003-1327-2497

e-mail: yarinagerashchenko@ukr.net

Abstract. The article highlights the results of an anonymous survey among internal and external stakeholders of the educational process in the tourism industry on the feasibility of training specialists in the organization of youth tourism in the Free Economic Zone. According to the results of the study, a structural model was created for the training of future specialists in the tourism industry to organize youth tourism. The structural pedagogical model consists of four blocks: the target block defines the purpose and tasks; organizational unit characterizes the methodological approaches, components, principles and organizational and pedagogical conditions; content-technological block determines the educational and methodological support of the educational process; the analytical-effective block has formed criteria and levels of knowledge, skills and abilities of future organizers of youth tourism. It is noted that the structural model created by us allows to qualitatively organize professional training of youth tourism specialists by increasing students' motivation for future professional activity, introduction of integrated education, diversification of forms of practice-oriented activity and consolidation of professional experience in personal leisure activity.

Key words: structural model, pedagogical model, training of specialists in the organization of youth tourism, leisure activities, pedagogical conditions.

ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРНОЇ МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОГО ТУРИЗМУ

Ярина Геращенко

*старша викладачка кафедри підприємництва, менеджменту та туризму
Запорізького інституту економіки та інформаційних технологій (Запоріжжя, Україна)*

ORCID ID: 0000-0003-1327-2497

e-mail: yarinagerashchenko@ukr.net

Анотація. У статті висвітлені результати анонімного опитування серед внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів освітнього процесу в туристичній галузі щодо доцільності підготовки в закладах вищої освіти фахівців з організації молодіжного туризму. За результатами дослідження створена структурна модель з підготовки майбутніх фахівців

туристичної галузі до організації молодіжного туризму. Структурна педагогічна модель складається з чотирьох блоків: цільовий блок визначає мету і завдання; організаційний блок характеризує методологічні підходи, компоненти, принципи та організаційно-педагогічні умови; змістовно-технологічний блок висвітлює навчально-методичне забезпечення освітнього процесу; аналітично-результативний блок має сформовані критерії та рівні знань, умінь і навичок майбутніх організаторів молодіжного туризму. Зазначено, що створена нами структурна модель дає змогу якісно організувати професійну підготовку фахівців з молодіжного туризму за допомогою підвищення мотивації студентів до майбутньої професійної діяльності, впровадження інтегрованого навчання, урізноманітнення форм практично-орієнтованої діяльності й закріплення професійного досвіду в особистісно-дозвілєвій діяльності.

Ключові слова: структурна модель, педагогічна модель, підготовка фахівців з організації молодіжного туризму, дозвілєва діяльність, педагогічні умови.

Вступ. Стрімкий світовий та технологічний прогрес торує свій шлях попри світові кризи (нестабільність політична та економічна, пандемія) і вимагає від закладів вищої освіти шукати шляхи вдосконалення професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Розвиток індустрії гостинності та туризму диктує свої вимоги до вдосконалення підготовки фахівців відповідної галузі: фахова відповідність, інноваційна технологічність, сучасна змістовність, кадрова конкурентоспроможність. З огляду на тенденції в галузі туризму, а саме на «омолодження» віку мандрівників, ми провели теоретичні та практичні дослідження щодо підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму, які спонукали нас до розробки структурної моделі згідно з поставленою метою.

Основна частина. Під час нашого дослідження було проаналізовано велику кількість наукових робіт педагогів-практиків та туризмознавців щодо теоретичного обґрунтування питання створення структурної моделі. Огляд дефініцій структурного педагогічного моделювання висвітлено у працях таких дослідників, як С. Гончаренко, Г. Цехмістрова, О. Столяренко, А. Сидорук, В. Бусел, Д. Стеченко, М. Чернишова, В. Кремень, З. Курлянда, Р. Хмелюк, А. Семенова, M. Nunes & M. McPherson, C. Bradley & M. Oliver, S. Hadjerrout, та інших. Питання організаційно-педагогічних умов, підходів, принципів, компонентів та критеріїв педагогічних процесів висвітлювали у своїх наукових доробках М. Фіцула, Я. Крупський, В. Михалевич, В. Чайка, О. Дубасенюк, А. Іванченко, Н. Нічкало, І. Зайченко, Т. Туркот, О. Коновал, В. Дубічинський, Б. Чижевський, В. Ягупов, В. Шинкарук, В. Кремень, В. Лозова, Г. Троцько, В. Карпівчєв, Н. Тверезовська, Л. Філіпова, Л. Загребельна, В. Гладуш, А. Галєєва, А. Зубко, О. Галкіна, Н. Баловсяк, С. Овчаров, В. Цибульський та інші. Фундаментальними дослідженнями щодо підготовки фахівців з туризму займалися такі вчені, як: В. Федорченко, Л. Козак, Н. Фоменко, Л. Кнодель, Л. Лук'янова, Y. Yoon, C. Cooper & R. Shepherd, V.A. Amoah & T. Baum, J. Wang, H. Ayres & J. Huyton, J. Liburd, T. Mihalic & J. Guia, P. Sheldon, D. Fesenmaier, K. Woeber, C. Cooper & M. Antonioli, та інші. Наукові праці П. Панченко, В. Даниленко, М. Мельничук, К. Калачян, Н. Ткаченко, Н. Чорненької присвячені молодіжному туризму, але розглядаються лише в контексті історичного розвитку, сучасних тенденцій та регіональних аспектів і зовсім оминають питання професійної підготовки фахівців з молодіжного туризму.

З огляду на те, що питанням підготовки організаторів молодіжного туризму було приділено не досить уваги наукового світу, ми сформуваємо структурну педагогічну модель, що, на нашу думку, забезпечить професійну підготовку фахівців цього перспективного профілю.

Метою статті є обґрунтування створеної нами структурної моделі підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму шляхом надання результатів пошукового етапу дослідження.

Матеріал і методи дослідження. Стаття формувалася за допомогою загальнонаукових теоретичних методів дослідження: аналізу, синтезу, моделювання та гіпотези. Було проведено практичний експеримент із застосуванням методу опитування, а саме анонімного анкетування серед викладачів та студентів закладів вищої освіти (далі – ЗВО), фахівців і роботодавців туристичної галузі (українських та закордонних).

Результати та їх обговорення. Метод моделювання дає змогу створювати ефективні елементи щодо реалізації новітніх способів організації педагогічної діяльності. З огляду на активне використання в дослідженнях цього методу вважаємо за необхідне наслідувати досвід науковців і розробити свою конструкцію педагогічної моделі. Для кращого розуміння нашого вибору розглянемо дедуктивне підґрунтя педагогічного моделювання.

На думку науковців Nunes & McPherson, педагогічна модель – це концептуальна конструкція, що може бути використана викладачами як основа для навчання із застосуванням конкретно визначеної теорії навчання (Nunes & McPherson, 2003). Ми погоджуємося з дослідниками (Bradley & Oliver, 2002; Hadjerrout, 2005), які вважають, що структурну педагогічну модель можна визначити як складник теорії навчання, що проводить ґрунтовну дослідницьку роботу та проектує навчальне середовище.

Зважаючи на вищезазначене, ми розглядаємо педагогічну модель як взаємодію навчальних стратегій і технологій у цілому, що забезпечують змістовну освіту й формують знання і навички майбутніх фахівців.

Підґрунтям створення нами педагогічної моделі з підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму стало комплексне опитування тих категорій учасників навчального процесу, хто має безпосереднє відношення до теми нашого дослідження: студентів, викладачів ЗВО, фахівців з туризму та роботодавців.

У пошуковому експерименті взяли участь студенти спеціальності 242 «Туризм» 1–4 курсів та магістратури, викладачі ЗВО, фахівці з туризму та роботодавці. Для кожної з категорій ми розробили окремий опитувальник, відповіді якого мали підштовхнути нас до створення відповідної запитам структурної педагогічної моделі. Варто зазначити, що деякі запитання анонімного опитувальника були однаковими для всіх категорій опитуваних нами осіб, тому вважаємо за доцільне ці питання розглянути крізь призму порівняння відповідей.

Так, на питання: «Чи вважаєте Ви за необхідне здійснювати у закладах вищої освіти України підготовку фахівців з молодіжного туризму?», респонденти відповіли таким чином (у відсотковому значенні): 100% роботодавців – «так»; 86,9% фахівців туризму – «так», 12,9% – «частково», 0,7% – «ні»; 73,3% викладачів ЗВО – «так», 13,8% – «частково», 6,9% – «ні»; 78,3% студентів – «так», 17,4% – «частково» та 4,3% – «ні».

Варто зазначити, що роботодавці, які надають студентам бази для практики та стажування на своїх підприємствах, впевнені в тому, що фахівців з організації молодіжного туризму мають готувати у вищих закладах освіти. Ми не можемо проігнорувати їхню думку, адже саме ці фахівці у перспективі працевлаштовуватимуть випускників туристичних спеціальностей.

Наступне запитання: «На Вашу думку, які чинники ускладнюють розвиток молодіжного туризму в сучасних умовах?», було поставлене роботодавцям, фахівцям з туризму та викладачам. Респонденти серед десяти представлених варіантів мали обрати п'ять, які, на їхню суб'єктивну думку, є найважливішими чинниками.

Порівняння обраних варіантів ми представили в таблиці 1 у відсотковому значенні.

Таблиця 1

Чинники	Обмежена інвестиційна політика молодіжного туристичного продукту.	Низька купівельна спроможність молодіжного сегмента туристичного ринку.	Обмежений людський ресурсний потенціал (фахівці молодіжного туризму).	Недосконале нормативно-правове забезпечення молодіжного туризму.	Не досить орієнтоване організаційне забезпечення молодіжного туризму.
Категорії					
Роботодавці	63,6%	72,7%	54,5%	36,4%	45,5%
Фахівці з туризму	62,8%	65,1%	53,5%	37,2%	44,2%
Викладачі ЗВО	51,7%	62,1%	44,8%	27,6%	34,5%
Чинники	Не досить організоване управління молодіжним туризмом.	Податки на ведення туристичної діяльності.	Політична й економічна нестабільність країни.	Реклама молодіжного туристичного продукту без цільового призначення.	Не надто розвинена туристична інфраструктура супраструктура молодіжного туристичного продукту.
Категорії					
Роботодавці	18,2%	54,5%	45,5%	36,4%	72,7%
Фахівці з туризму	32,6%	16,3%	69,8%	37,2%	81,4%
Викладачі ЗВО	48,3%	17,2%	62,1%	13,8%	58,6%

Як можна побачити у таблиці 1, серед чинників, що ускладнюють розвиток туризму, роботодавці назвали низьку купівельну спроможність молодіжного сегмента туристичного ринку; не досить розвинену інфра- та супраструктуру й обмежену інвестиційну політику. Українські фахівці з туризму на перше місце поставили нерозвинену туристичну інфраструктуру та супраструктуру. Також серед перелічених чинників, що ускладнюють розвиток туризму, вони назвали політичну й економічну нестабільність та обмежену інвестиційну політику молодіжного туристичного продукту. Щодо фахівців, які працюють за кордоном, то 90% респондентів підкреслили низьку купівельну спроможність молодіжного сегмента ринку та 70% – не надто орієнтоване організаційне забезпечення молодіжного туризму.

Щодо викладачів ЗВО, то вони назвали політичну, економічну нестабільність та низьку купівельну спроможність головними, на їхню думку, факторами, що ускладнюють розвиток молодіжного туризму, а також виділили не надто розвинену інфраструктуру та супраструктуру молодіжного туристичного продукту.

Досліджуючи вищезазначене питання, ми отримали аналітичну базу для більш глибокого розуміння стану розвитку молодіжного туризму і шляхів вдосконалення якості управління на різних щаблях туристичної галузі.

Для визначення шляхів ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі ми опитали викладачів ЗВО державного і приватного сектора. Охарактеризуємо чотири запитання (з одиннадцяти), які окреслюють стан навчально-методичної діяльності освітніх закладів.

На запитання: «Чи достатньо Вам навчально-методичного забезпечення для ефективної фахової підготовки організаторів молодіжного туризму?», 20,7% викладачів відповіли, що достатньо; 37,9% – вважають, що частково достатньо та 41,4% – недостатньо.

Погоджуємося з думкою викладачів, адже за час нашого дослідження ми виявили недостатнє базове навчально-методичне забезпечення щодо молодіжного туризму саме в українському видавничому та електронному просторі (підручники, посібники, методичні рекомендації тощо).

Узгодити думки викладачів щодо нормативності/вибірковості дисципліни ми змогли у запитанні: «Як Ви вважаєте, підготовка майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму має бути у вигляді...». Так, 44,8% представників ЗВО вважають, що дисципліна має бути вибірковою; 37,9% – нормативною; 17,2% респондентів вказали, що підготовка фахівців молодіжного туризму має бути у вигляді інтегрованих тем в інші дисципліни, що входять до навчальних планів.

В організаційному блоці структурної моделі ми пропонуємо об'єднати теоретичну та практичну підготовку фахівців молодіжного туризму, застосувавши інтегрований підхід, який дозволить сформувати цілісну систему знань, вмінь і навичок, способів і видів діяльності.

Суб'єктивна оцінка рівня підготовки фахівців викладачами окреслена в запитанні: «На Вашу думку, який рівень підготовки мають студенти – майбутні фахівці туристичної галузі, щодо організації молодіжного туризму?». Респонденти оцінили рівень підготовки студентів до організації молодіжного туризму так: 6,9% – «високий»; 10,3% – «низький»; 37,9% – «середній», а 44,8% визначили рівень підготовки як «достатній».

Результати опитування дозволили розробити низку важливих, на нашу думку, заходів, які суттєво підвищили рівень готовності студентів до організації молодіжного туризму.

Респонденти з числа студентів спеціальності 242 «Туризм» відповіли на дев'ять запитань. Особливу увагу ми хотіли б звернути на два з них, які характеризують передумови професійного самовизначення та викликають цікавість під час позааудиторної та самостійної туристичної дозвілєвої діяльності.

Отже, на запитання: «Які чинники допомогли б Вам визначитись щодо фахової спрямованості у професійній туристичній діяльності?», молодь дала такі відповіді: зустрічі з лідерами думок та зустрічі з роботодавцями зібрали по 39,1%; особисте самовизначення обрали 21,7% опитаних нами студентів.

На питання: «Яка молодіжна туристична дозвілєва діяльність зацікавила б Вас у позааудиторній та самостійній роботі?», студенти відповіли так: 58,7% цікавлять туристичні зльоти та походи; 23,9% бажають займатися самостійною індивідуальною діяльністю та 17,4% виявили цікавість взяти участь у молодіжному туристичному гуртку.

З огляду на відповіді наших респондентів у структурі та змісті своєї моделі ми пропонуємо варіанти заходів для туристичного дозвілля, враховуючи індивідуальні інтереси майбутніх фахівців.

Експертами в проведеному нами анкетуванні виступили фахівці туристичної галузі та роботодавці, які надають бази для практики та стажування студентам туристичних спеціальностей з різних українських міст (Запоріжжя, Івано-Франківська, Луцька, Києва, Миколаєва, Броварів, Львова, Дніпра, Краматорська, Вінниці, Харкова, Кирилівки, Мелітополя, Умані) та країн (Таїланду, о. Пхукет; Туреччини, м. Бодрум; Словаччини, м. Братислава; Сейшельських островів, атол Альфонс).

Для достовірності отриманих нами результатів до опитування експертної думки ми залучили не лише співробітників підприємств гостинності, а й окремих практиків: туристичних гідів, учасників туристичних громадських організацій, працівників комунальних установ по роботі з молоддю, організаторів фестивалів, персонал фронт-офісів готельно-ресторанних комплексів, співробітників музеїв та департаментів туризму.

Фахівцям туристичної галузі (українським та закордонним) були поставлені питання щодо сегмента туристичного ринку, з яким вони працюють, та оцінки власної фахової підготовки з організації молодіжного туризму під час свого навчання.

Так, 65,1% українських та 50% закордонних спеціалістів галузі зазначили, що у своїй роботі їм переважно доводиться працювати з молодими туристами; 32,6% опитаних українських та 50% закордонних фахівців відповіли, що працюють з туристами віком від 36 до 60 років, а 2,3% респондентів з України зазначили, що працюють з дітьми-туристами віком до 14 років.

На запитання: «Чи відповідала сучасним запитам під час Вашого навчання фахова підготовка до роботи з молодим сегментом туристичного ринку?», 62,5% закордонних та 58,1% українських спеціалістів з туризму зазначили, що підготовка «частково» відповідала сучасним запитам, 25% закордонних та 39,5% українських фахівців вважають, що «ні»; 12,5% закордонних та 2,3% українських експертів відповіли – «так».

Таким чином, можна припустити, що ґрунтовна підготовка майбутніх фахівців до організації молодіжного туризму, за визначенням опитаних нами працівників туристичної галузі, проводилася не на достатньому рівні.

Роботодавцям, які надають бази практики та стажування на туристичних підприємствах, ми запропонували відповіді на питання щодо оцінювання знань студентів-практикантів, а саме застосування отриманих знань та вмінь під час аудиторного навчання і використання їх під час проходження практики на підприємстві.

Тож на питання: «Чи володіють, на Вашу думку, студенти-практиканти належними знаннями з організації молодіжного туризму?», роботодавці відповіли так: 9,1% респондентів запевнили, що студенти повністю володіють знаннями з організації молодіжного туризму; 27,3% опитаних обрали варіант «частково володіють»; 63,6% роботодавців зазначили, що «ні, не володіють». Як бачимо, низькі показники професійної оцінки роботодавців свідчать про недостатній рівень вузькоспеціалізованої фахової підготовки майбутніх спеціалістів з організації молодіжного туризму. Водночас думка роботодавців, які відповідали на питання: «Чи володіють студенти-практиканти, на Вашу думку, навичками дослідження потреб споживачів молодіжного сегмента туристичного ринку?», розділилася таким чином: 9,1% відзначили, що «повністю володіють», 72,7% – «частково володіють», 18,2% переконані, що «ні, не володіють». Ці показники доводять, що переважна більшість студентів володіють загальними навичками дослідження туристичного ринку.

Таким чином, з огляду на експертну думку роботодавців, які не тільки надають бази для практики та стажування, а і в майбутньому працевлаштовують випускників туристичних спеціальностей, ми розробили комплекс навчальних дій, необхідних для підвищення фахової компетенції студентів.

Зважаючи на результати нашого опитування та спираючись на наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників та власні пошуки, ми розробили алгоритм підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму, який висвітлений нами у структурній педагогічній моделі.

Структурна модель вміщує чотири блоки: *цільовий, організаційний, змістовно-технологічний та аналітично-результативний*, які вказують напрями підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму.

У *цільовому блоці* (рисунок 1) нами були визначені мета та завдання. Метою є підготовка майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму, яка реалізується через поставлені нами завдання:

1. Формування навчальної мотивації у процесі професійної підготовки.
2. Засвоєння змісту професійної діяльності засобами інтегративного навчання.
3. Формування професійних умінь у практично-орієнтованій діяльності.
4. Закріплення комунікативно-організаційних навичок у позааудиторній дозвіллевій діяльності.

Рис. 1. Цільовий блок структурної моделі, розроблений автором

Для реалізації наступного блоку – *організаційного*, нами були окреслені підходи, принципи та компоненти, що реалізовувалися через організаційно-педагогічні умови.

До методологічних підходів ми віднесли: системний, діяльнісний, компетентнісний та особистісний.

Системний підхід у підготовці фахівців з організації молодіжного туризму дозволяє нам розглянути закономірні процеси навчально-професійної діяльності, дослідити механізми формування кваліфікованих спеціалістів, розробити і впровадити інтегровані моделі в навчально-професійну діяльність.

Діяльнісний підхід у підготовці фахівців з організації молодіжного туризму спрямовує нас на організацію навчального процесу, формування у майбутніх фахівців професійних орієнтацій, позицій, інтересів та активне здобуття студентами спеціальних знань, умінь і навичок.

Компетентнісний підхід у підготовці фахівців з організації молодіжного туризму дозволяє нам створити необхідні умови для професійного самовизначення, росту і розвитку майбутніх спеціалістів, відслідкувати готовність студентів до обраної спеціалізації, їх здатність до планування власної діяльності, адекватну оцінку особистих якостей, умінь і навичок.

Особистісний підхід у підготовці фахівців з організації молодіжного туризму спрямовує нас на урізноманітнення навчально-професійної діяльності інноваційними формами, методами і засобами, враховуючи індивідуальні інтереси, та надання можливості майбутнім фахівцям проявляти самостійність, ініціативу під час навчальних завдань і позааудиторних активностей.

Регулюють освітню діяльність на різних етапах навчального процесу *принципи*: науковості і цілеспрямованості; системності і послідовності; органічної єдності теоретичної і практичної підготовки; свідомості й активності у навчанні; наочності; відповідності результатів підготовки спеціалістів конкретній сфері їхньої професійної діяльності.

Розкривають специфіку та завдання діяльності майбутніх спеціалістів туристичної галузі такі *компоненти*.

Стимуляційно-мотиваційний компонент підготовки фахівців з молодіжного туризму містить свідоме прийняття студентом ролі майбутнього спеціаліста в обраній професійній діяльності, визначення власних потреб і мотивів, намагання отримати особистісно-значущий досвід, практично-орієнтовані знання, вміння та навички, орієнтуючись на власну практичну діяльність і приклад суб'єкта викладання.

Процесуальний (операційно-діяльнісний) компонент підготовки фахівців з молодіжного туризму передбачає систематизацію навчальної програми через визначення змісту, форм, методів і засобів освітньої діяльності, організацію практичних навчально-пізнавальних заходів з метою закріплення студентами змісту побудови молодіжного туризму.

Змістовно-цільовий компонент підготовки фахівців з молодіжного туризму передбачає опанування студентами наукових знань, освітньо-кваліфікаційних навичок та умінь, які забезпечать професійну компетенцію в організації ними заходів з молодіжного туризму.

Розкривають зміст і створюють систему професійної підготовки майбутніх фахівців з організації молодіжного туризму такі *організаційно-педагогічні умови*, як:

1. Формулювання навчально-професійної мотивації майбутніх фахівців туристичної галузі в процесі професійного самовизначення щодо організації молодіжного туризму.

2. Реалізація інтегрованого та метапредметного підходу до навчання з орієнтацією на цілі майбутньої професійної діяльності у сфері молодіжного туризму.

3. Забезпечення підготовки майбутніх фахівців туристичної сфери до організації молодіжного туризму через урізноманітнення форм практично-орієнтованої діяльності.

4. Застосування особистісно-розвивального дозвіллевого середовища у процесі закріплення в майбутніх фахівців молодіжного туризму досвіду набутих комунікаційних та організаторських навичок.

У *змістовно-технологічному блоці* нами були визначені етапи та змістовно-дидактичне забезпечення, що були застосовані для підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму.

Підготовка фахівців включає в себе діагностично-визначальний, педагогічно-процесуальний та аналітично-результативний етапи. Змістовно-дидактичне забезпечення (рисунком 2) складається зі змісту, організаційних форм навчання, методів та заходів.

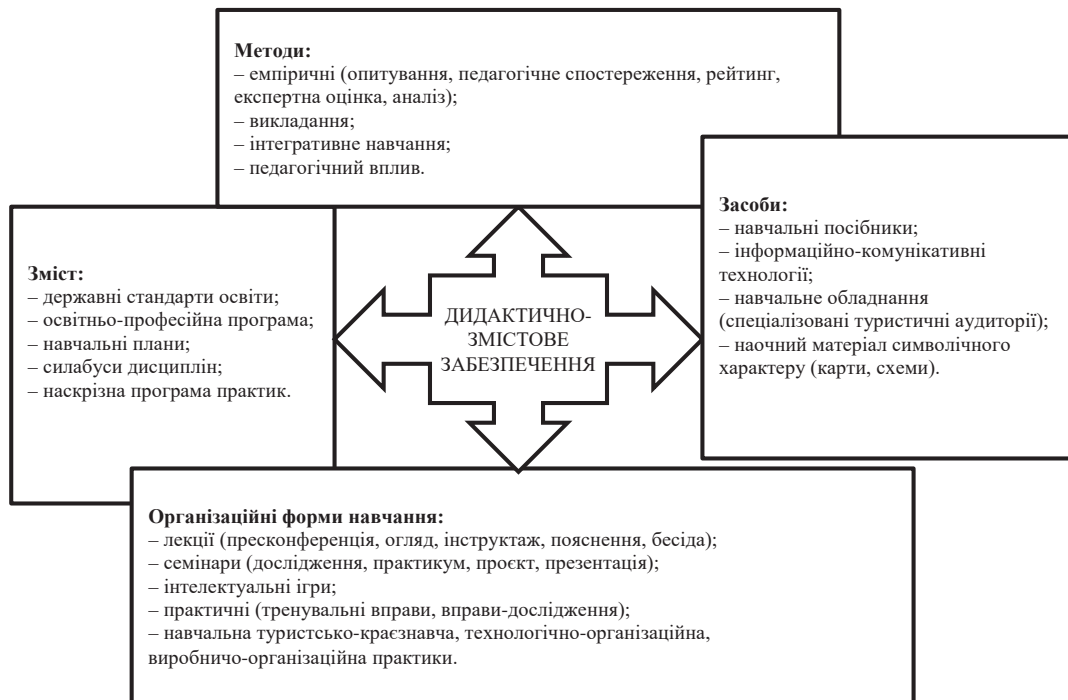

Рис. 2. Змістовно-дидактичне забезпечення структурної моделі, розробленої автором

В *аналітично-результативному блоці* відображено результат у вигляді готовності майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму за допомогою визначення критеріїв (ціннісно-мотиваційної спрямованості, діяльнісно-практичної відповідності, особистісно-комунікаційної цілісності) та рівнів підготовки (високого, середнього і низького).

Висновки. Отже, на основі проведеного експрес-дослідження серед студентів, викладачів, фахівців з туризму та роботодавців нами була створена структурна модель щодо підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму. Структурна модель складається з чотирьох блоків, взаємопов'язаних між собою. Змістове наповнення структурної моделі включає: цільовий блок із визначенням мети і завдань; організаційний блок з характеристикою методологічних підходів, компонентів, принципів навчальної діяльності та організаційно-педагогічними умовами; змістовно-технологічний блок з визначенням навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; аналітично-результативний блок з формулюванням критеріїв і рівнів сформованості знань, умінь та навичок майбутніх фахівців.

Запропонована нами структурна модель дозволяє якісно організувати навчально-професійну підготовку майбутніх фахівців туристичної галузі до організації молодіжного туризму за допомогою впровадження інтегрованого навчання, підвищення навчально-професійної мотивації, урізноманітнення форм практично-орієнтованої діяльності та закріплення досвіду набутих професійних навичок в особистісно-розвивальному дозвіллевого просторі.

Список використаних джерел:

1. Nunes, M.B., McPherson, M. (2003) Constructivism vs. objectivism: Where is difference for designers of e-learning environments? Proceedings of the 3rd IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT'03). P. 496–500.
2. Bradley, C., Oliver, M. (2002) The evolution of pedagogic models for work-based learning within a virtual university. *Computers & Education*. № 38 (1–3). P. 37–52.
3. Hadjerrouit, S. (2005) Designing a Pedagogical Model for Web Engineering Education: An Evolutionary Perspective. *Journal of Information Technology Education: Research*. № 4 (1). P. 115–140.

4. Wang, J., Ayres, H., Huyton, J. (2010) Is Tourism Education Meeting the Needs of the Tourism Industry? An Australian case study. *Journal of Hospitality & Tourism Education*. № 22: 1. P. 8–14. DOI: 10.1080/10963758.2010.10696964.
5. Liburd, J., Mihalic, T., Guia, J. (2018) Values in tourism higher education: The European master in tourism management. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*. № 22. P. 100–104. DOI: 10.1016/j.jhlste.2017.09.003.
6. Liburd, J. (2014) Transforming Tourism Education Through Web 2.0 Collaboration: The Case of the Global TEFI Courses. In: D. Dredge, Airey, D. & Gross, M. (Eds.) *The Routledge Handbook of Tourism and Hospitality Education*. London : Routledge. P. 292–304.
7. Sheldon, P., Fesenmaier, D., Woeber, K. Cooper, C, Antonioli, M. (2008) Tourism Education Futures 2010–2030 Building the Capacity to Lead. *Journal of Teaching in Travel and Tourism*. Vol. 7 (3). P. 61–68.
8. Yoon, Y. (2002) Development of a structural model for tourism destination competitiveness from stakeholders' perspectives (unpublished).